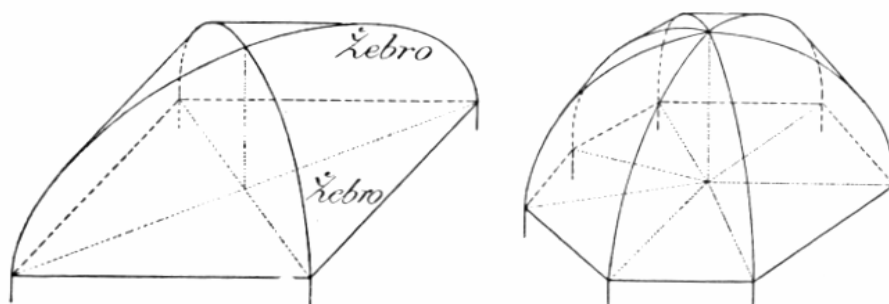
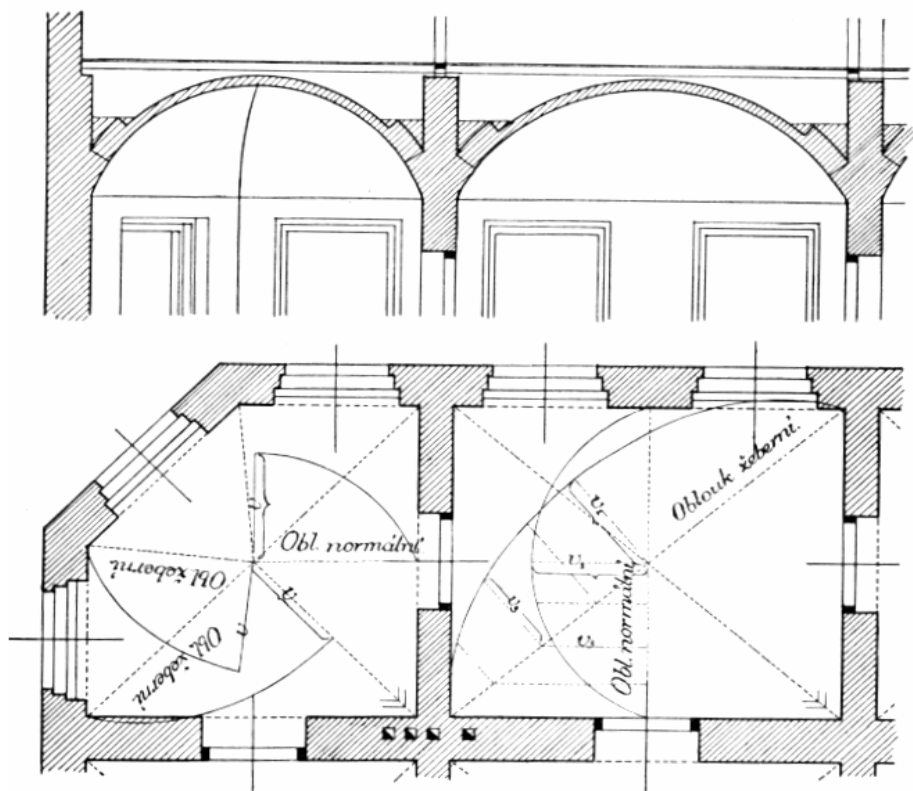

2. KLENBA KLÁŠTERNÍ.

Klášterní klenba (obr. 69) má patky po celém obvodě a může se vyklenouti nad půdorysem čtvercovým, mnohoúhelníkovým i obdélníkovým, není-li rozdíl stran příliš veliký. Vrchol klenby je zpravidla na svislici procházející těžištěm, jen někdy se klade na prodlouženou osu dveří. Klášterní klenba skládá se ze čtyř výsečí klenby valené, jež, jsouce složeny, vy-

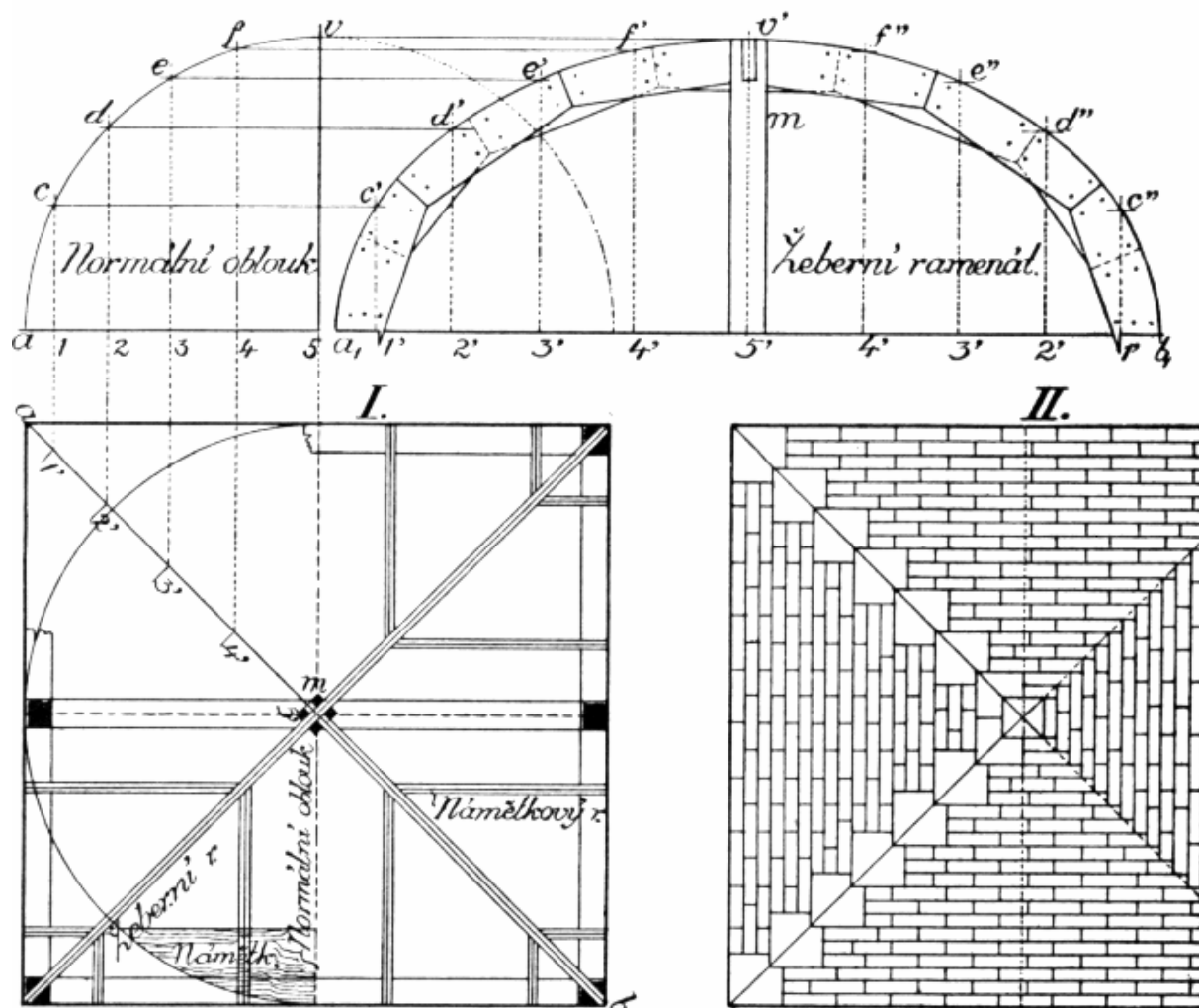
Obr. 69.

Obr. 70.

tvorují nad úhlopříčnicemi dutá žebra. V půdoryse (obr. 70) vyznačuje se tečkováním žebrových oblouků a naznačením ložných spar. Patky bývají vyzděny nebo v traversách upraveny.

Zaskružení skládá se ze sloupků, ližin, ramenátů žeberních, normálních a námětkových (obr. 71). Žeberní ramenáty jsou zapuštěny do středního sloupku *m*, který se jmenuje mnich; ramenáty normální a námětkové lípnou se k ramenátům žeberním. Normální oblouk bývá polokruhový, úsečový, anebo eliptický; z normálního oblouku se odvodí oblouk úhlopříčný (žeberní).

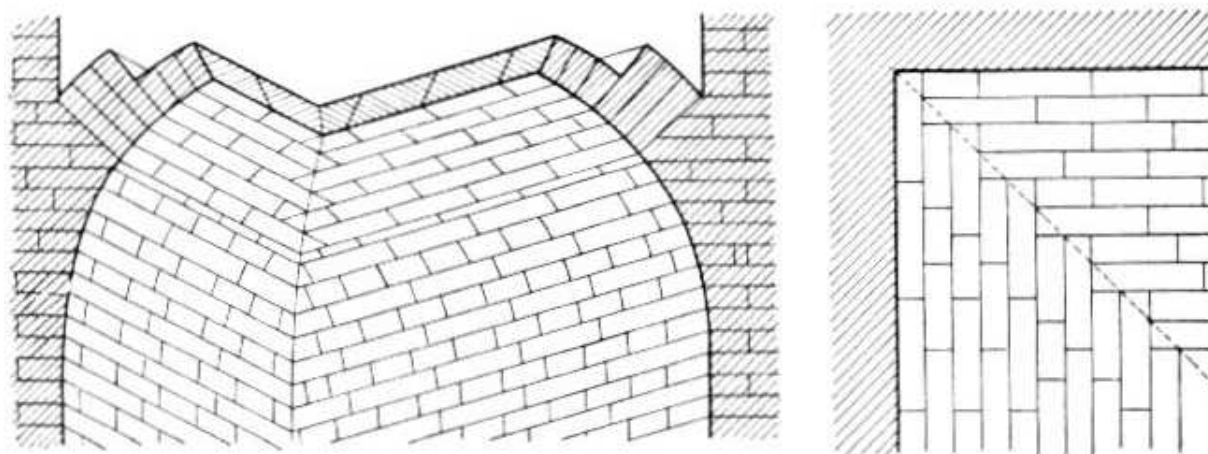

Obr. 71.

V obr. 71. nakresleno sestrojování oblouku úhlopříčného, podle něhož jest žeberní ramenát seříznut. Poloměr normálního oblouku rozdělíme na 5 dílů a získané body 1, 2, 3, 4, 5, promítneme do půdorysu na polovinu úhlopříčny. Polovinu úhlopříčny i s dělicími body přeneseme do nárysu od bodu a_1 do bodu $5'$ a od bodu $5'$ do bodu b_1 a v dělicích bodech vztýčíme úhelnicí kolmice. K stejným bodům na úhlopříčné přísluší stejné výšky normálního oblouku, promítneme tudíž bod v do v' bod f do f' a f'' a tak dále, jak v obrazci naznačeno. Tím získáme řadu bodů, podle nichž úhlopříčný oblouk nakreslíme.

K opsání oblouku užívá se slabé laťky, kterou podle získaných bodů ohneme a tužkou křivku vyrýsujeme. Oblouk vyrýsuje se nejprve na podlaze, podle něho sestaví se ze dvou vrstev prken ramenát, sbije se, na něm se narýsuje křivka a ramenát se pak ořízne.

Klášterní klenby vyklenují se ve vrstvách rovnoběžných s patkami buď na plnou skruž anebo jen přes ramenáty, jež se

Obr. 72.

postaví na 60 cm od sebe. Ložné spáry směřují do středobodu, styčné se vystřídávají. Žebra klenby klášterní vyklenují se buď žeberními kameny (obr. 71/II), jejichž rozměr jest součtem vrstev cihelných, anebo se vyklenou cihlami. Klenou-li se žebra cihlami, převazují se jednotlivé vrstvy klenbové tak, aby styčné spáry nepřišly do žeber. Při tom jest potřebí cihly šikmo do převazby přisekati, jak viděti z obr. 72, kde v půdoryse a v úhlopříčném řezu jest vazba nakreslena.